

02 jun 2023 -11:39

Met Zakia Khattabi wordt België het tweede Europese land dat een herstelbaarheidsindex invoert

Tijdens de eerste lezing op vrijdag 2 juni heeft de Ministerraad het wetsontwerp goedgekeurd dat werd ingediend door de federale minister van Leefmilieu, Zakia Khattabi, en dat een herstelbaarheidsindex invoert. Deze maatregel, die voortkomt uit het federale actieplan voor de circulaire economie, is niet alleen een belangrijke stap voorwaarts in de strijd tegen het vroegtijdig einde van de levensduur van bepaalde voorwerpen, maar helpt ook de natuurlijke hulpbronnen te behouden die nodig zijn om ze te produceren.

Zakia Khattabi: "Elk jaar komt er in België bijna 245.000 ton aan elektrische en elektronische apparaten op de markt, variërend van wasmachines en televisies tot kleinere elektronische apparaten zoals laptops. Al deze apparaten hebben een aanzienlijke ecologische, sociale en economische impact. Ze vereisen grote hoeveelheden grondstoffen, waarvan de winning vaak niet volgens de milieunormen of de mensenrechten gebeurt. Ze produceren bergen afval, vooral in landen waar geen recycling is of waar de verwerking plaatsvindt onder omstandigheden die ongunstig zijn voor mens en milieu. Ze veroorzaken een aanzienlijke CO2-uitstoot tijdens de productie, waarbij de winning en verwerking van grondstoffen verantwoordelijk is voor de helft van de CO2-uitstoot in de wereld. Tot slot wordt de aanvoer van deze grondstoffen regelmatig verstoord om geopolitieke of economische redenen. Ter herinnering: het overmatig gebruik van grondstoffen werd in 1972 al benadrukt in het rapport "Limits to Growth" van de Club van Rome. Het is dus hoog tijd dat we dit probleem aanpakken".

"Geconfronteerd met al deze uitdagingen is de circulaire economie een voor de hand liggende keuze! Om de impact van elektrische en elektronische apparatuur op het milieu te verminderen en onze strategische autonomie te vergroten, is het essentieel om stappen te ondernemen om hun levensduur te verlengen. De invoering van een herstelbaarheidsindex zal ook leiden tot meer lokale banen en lagere kosten voor consumenten, die hun apparaten kunnen laten repareren in plaats van nieuwe te kopen. Het is een veerkrachtig economisch systeem met viervoudige voordelen! Meer transparantie over herstelbaarheid en levensduur stelt bedrijven ook in staat om producten te promoten die gemakkelijk te repareren zijn en lang meegaan", vervolgt ze.

Het wetsvoorstel voert een herstelbaarheidsindex in die gebaseerd is op een aantal criteria: de beschikbaarheid van technische informatie en onderhoudshandleidingen, het gemak waarmee het product kan worden gedemonteerd, de beschikbaarheid van reserveonderdelen en hun leveringstermijnen, de prijs van reserveonderdelen en andere criteria die specifiek verband houden met het product.

Met deze wet wordt België, na Frankrijk, het tweede Europese land met een herstelbaarheidsindex. Aangezien de Franse wetgever sinds januari 2021 al een herstelbaarheidsindex heeft ingevoerd is het de bedoeling dat de herstelbaarheidsindex en de duurzaamheidsindex zo identiek zijn aan de indexen

die in Frankrijk gelden. De criteria die in de wet worden gebruikt, zijn dus dezelfde als die in de Franse wet.

De herstelbaarheidsindex wordt ingevoerd voor huishoudelijke apparaten: wasmachines, vaatwassers, stofzuigers, hogedrukreinigers, grasmaaiers, televisies en laptops. Dit zijn dezelfde productgroepen waarvoor in Frankrijk een herstelbaarheidsindex is ingevoerd. Er wordt ook onderzoek gedaan naar een herstelbaarheidsindex voor fietsen.

In Frankrijk is het de bedoeling dat de herstelbaarheidsindex voor een aantal productgroepen in de komende jaren wordt vervangen door een levensverwachtingsindex. Om ervoor te zorgen dat de Belgische indexen de Franse ontwikkelingen zo goed mogelijk volgen, zal de FOD Volksgezondheid ten minste om de drie maanden nagaan of in Frankrijk voor een bepaalde productgroep een duurzaamheidsindex van kracht wordt die de herstelbaarheidsindex vervangt. Als dit het geval is, zal de verplichting om een herstelbaarheidsindex in België in te voeren voor deze specifieke productgroep zo snel mogelijk worden opgeheven. Er zal dan een Koninklijk Besluit worden opgesteld om een duurzaamheidsindex voor de betreffende productgroep in te voeren.

Het wetsontwerp gaat vergezeld van twee koninklijke besluiten: het eerste waarin de productgroepen worden aangewezen waarvoor een herstelbaarheidsindex zal worden ingevoerd, en het tweede waarin de procedures voor de communicatie over deze index worden vastgesteld. De index moet in 2026 in werking treden (18 maanden na publicatie voor grote bedrijven, na 24 maanden voor kleine bedrijven). Uiteindelijk zal de Koning bij Koninklijk Besluit de herstelbaarheidsindex kunnen aanvullen met een duurzaamheidsindex, waarbij criteria voor robuustheid en betrouwbaarheid worden toegevoegd.

Detailhandelaren hebben echter al de mogelijkheid om een repareerbaarheidsindex vast te stellen. Electrodepot, bijvoorbeeld, zal vanaf volgende week de herstelbaarheidsindex weergeven in zijn winkels en op zijn website. FNAC-Vandenborre is ook al ver gevorderd met het verzamelen van informatie over de herstelbaarheid van apparaten.

Deze wet is ook het startpunt voor een nieuwe raadpleging van de industrie over hoe de levensduur van apparaten kan worden verlengd. Er zal een platform worden opgericht om fabrikanten, kleinhandelaars en reparateurs in staat te stellen de impact van de levensduurscore te beoordelen op toestellen die op de markt komen. Op basis hiervan zullen voorstellen worden gedaan om de score te verbeteren, zodat deze de herstelbaarheid van een product het beste weergeeft. Het platform zal ook worden gebruikt om aanbevelingen te doen aan de overheid om herstelbaarheidsactiviteiten te ondersteunen en de levensduur van apparaten te verlengen.

Zakia Khattabi, minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame
Ontwikkeling en Green Deal
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 - 5de verdieping
1000 Brussel
België
+32 2 220 20 11
<https://khattabi.belgium.be>
info@Khattabi.fed.be

Maurane Colson
Woordvoester (NL)
+32 476 34 68 64
maurane.colson@khattabi.fed.be

Adrien Volant
Woordvoerder (FR)
+32 497 82 39 56
adrien.volant@khattabi.fed.be